Opusculū xxxix

Incipiunt eiusdē doctoris fallacie ad quosdā nobiles artistas

Quia logica ē rōnal' sciā et ad rōcinādū inuenta Rōcinari aūt contingit rcē ⁊ non rcē vtraq; em̄ ad logici ꝯsiderationē spectat vt ꝑ rectam rōcinationē ad rei verā ꝯgnitionem ꝑueniat et ꝑ falsam rōcinationē arguendo errorē falsitatꝫ euitet vt̄q; rōcinādi mod⁹ cōpetit vni hōi ⁊ ad se ip̄m ⁊ ad aliū nam et secū aliq̄s cōsiderans p̄t rcē ⁊ non rcē rōcinari et cum alio cōferens Sed cū aliq̄s secū cōsiderans rōcinatur non rcē p̄ter intentionē .hoc accidit q̄r null⁹ suiip̄i⁹ d̄ceptionē intendit cū āt ad aliū rōcinatur nō rcē cōtingit . q̄nq; ex intētione rōcinātis cū scꝫ aliquis de altero intēdit vl' exp̄imētum sumere vl' victoriā habere ad sui gl'am Rōcinatio āt q̄ ad se ip̄m ē silogism⁹ dici potest siue aliqua alia spēs argumētationis Sed rōcinatio q̄ est ad alterū non solū est sylogism⁹ vl' argumētatio sed disputatio v̄titur em̄ inter duos scꝫ int̄ opponētem ⁊ rn̄dentem ⁊ iō de falsis rōcinationibꝫ tractaturi p̄mo a disputatiōē incipiendū est

Disputatio ē act⁹ sylogisticus vni⁹ ad alterū ad aliqd̄ ꝓpositū on̄dendum .per h̄ q̄ d' act⁹ tangit' disputationis gen⁹ .⁊ per h̄ q̄ d' sylogistic⁹ tāgitur disputationis instrumentū scꝫ sylogism⁹ sub quo cōprehēduntur oēs alie spēs argumentationis ⁊ disputationis sicut īperfcm̄ sub ꝑfcō ⁊ per hoc distinguitur disputatio ab actibꝫ corꝑalibꝫ vt currē l' ꝯmedere ⁊ ab actibꝫ voluntarijs vt amare ⁊ odire Nam per h̄ q̄ di' sylogisticus on̄ditur q̄ ē actus rōis . ꝑ hoc q̄ dicit vni⁹ ad alt̄m tāgū' due ꝑsone opponētis ⁊ rn̄dentis int̄ q̄s v̄titur disputa°. etꝫ h̄ addi' ad drām rōcinationis quā habet q̄ secū rōcina'. per h̄ āt qd̄ di' ad ꝓpositū on̄dendum tāgitur disputationis effectus siue termin⁹ aut finis ꝓxim⁹ ⁊ per h̄ distinguitur disputa° a sylogismis exēplaribꝫ q̄ nō inducū' ad on̄dendum ꝓpositū aliqd̄ sꝫ ad formā sylogisticā exemplificādā

Disputationis āt q̄tuor st̄ spēs scꝫ doctrinal' dyaletica tēptatiua ⁊ sophistica q̄ etꝫ alio noiē di' litigiosa Doctrinal' siue demōstratiā est q̄ ad sciām ordinat' ꝓcedens ex p̄mis ⁊ veris ⁊ ꝑ se notꝫ ⁊ ꝓprijs principijs illi⁹ sciē de qua fit disputatio ⁊ h̄ v̄titur inter docētem ⁊ addiscētem Dyaletica v̄o disputatio etꝫ ē ex ꝓbabilibꝫ ꝓcedens ⁊ ad opiōnē vl' ꝓpositū tendens ꝓbabilia āt dicū' q̄ vidētur ōib⁹ vel plurib⁹ l' sapientibꝫ ā omnib⁹ l' p̄cipuis et maxiē notis Tēptatiua aūt disputatio ē q̄ ordiātur ad exp̄imētuꝫ sumēdū de aliquo ꝑ ea q̄ vidē' respondenti Sophista āt est tendēs ad gloriā vt sapiens eē videa' vn̄ d' sophista q̄si apparens sapiā ꝓcedit em̄ ex hijs q̄ vidētur eē v̄a siue ꝓbabilia ⁊ non st̄ vl' simpl'r falsas ꝓpōnes assumendo q̄ vidētur eē v̄e l' in v̄tute falsarum ꝓpōnū argumentādo logicales em̄ argumentationes st̄ in v̄tute v̄arū ꝓpōnū ex quibꝫ tota v̄t⁹ argumētationis pēdet sicut ista argumēta° sortes ē hō ḡ sortes ē al' ꝓcedit in v̄tute h⁹ ꝓpōnis de q̄cūq; p̄dicatur spēs ⁊ gen⁹ q̄ ē simpliciter v̄a .sophistice sic argumenta' sor. ē al' ergo ē hō q̄ in v̄tute h⁹ ꝓpōis false ꝓcedit de quocūq; p̄dica' gen⁹ ⁊ spēs Relictis alijs disputationibꝫ ad pn̄s de hijs q̄ ad sophisticā ꝑtinēt intendam⁹ q̄r vero sophista vt dictū est ad gloriam tendit volens sapiens videri hoc aūt assequi studet per hoc q̄ de aduersario cū quo disputat victoriam habeat apparentem qd̄ quidem fit cū ip̄m ad aliqd̄ inconueniens ducat id̄o termin⁹ disputationis sophistice ē aliqd̄ inconueniens ad quod sophista ducere nititur rn̄dētem et hoc dicitur metha id ē finis vel terminus vn̄ de duobꝫ opꝫ tractaē primo de huiusmodi methis .2° de modis argumē

tandi quibus sophiste nitūtur ad me
thas ducere rñdentem. sunt āt methe
quinq; scz redargutio falsum inopina
bile soleocism⁹ ⁊ nugatio Redargu-
tio ē p̄negati cōcessio vl' p̄cōcessi nega
tio in eadē disputatione vi argumen-
tationis facte vt si respōdens negaue
rit se carnes crudas ꝯmedisse sophis-
ta cōtra arguat sic. q̄cquid emisti cō-
medisti carnes crudas emisti ḡ car-
nes crudas ꝯmedisti. si vi huiusmodi
argumentationis rñs cōcedat qd̄ pri
us negauerit ē redargut⁹ ⁊ talis mo-
dus argumentandi d² elencus si bon⁹
sit sylogism⁹ vl' di² apparens elenc⁹ si
videatur et non sit aut sylogism⁹ ā cō
tradictio Est em̄ elenc⁹ sylogism⁹ cō
tradictionis si āt non in eadē disputa
tione l' non vi argumēti sed ꝓpria vo
luntate aliquis negat ꝯcessum vl' ꝯce-
dat negatū non ē redargutio Falsum
aūt ꝑm q̄ hic sumit² ē aliqd̄ manifestū
falsum vl' cōcessio alic⁹ manifeste fal-
si qd̄ rñs cōcedere cogitur vi sophiste
argumentationis sicut h̄ Omnis ca-
nis ē latrabilis celeste syd⁹ ē canis er-
go celeste sydus ē latrabile Inopina
bile ē qd̄ ē ꝯtra ꝯēm opinionē omniū
vel pluriū. differt aūt a falso q̄ omne
falsum ē inopinabile sed non cōuerti-
tur q̄ aliquid ē contra opiōnem ꝯēm
qd̄ tñ non ē falsum erit tñ inopinabile
sicut stellā eē maiorē t̄ra ⁊ aliquē regē
diuitē ⁊ felicē eē miserū ⁊ infelicē et in
fortunatū si ip̄e sit peccator Ad qd̄ po
test sophistice sic aliq̄s duci Quēcūq;
ꝯtingit ab aliq̄ vinci ē infelix q̄ ille qui
vinci² ē infelix sed regē ꝯtingit ab hos-
te vinci ergo ē infelix Soleocism⁹ est
viciū in ꝯtextu ꝑtiū orōis cōtra regu
las art⁹ ḡmatice factū vt vir alba ⁊ ho
mines currit Et ad h̄ p̄t aliquis sic so-
phistice duci. tu scis h̄. hoc aūt ē lapis
ergo tu sis lapis qd̄ gramatice nō di²
Nugatio āt ē eiusdē rei ex eadē ꝑte in
utilis repetitio vt hō homo currit. di
co āt ex eadē ꝑte q̄ si pona² idē in sub
iecto ⁊ in p̄dicato non erit nugatio vt
hic hō est homo Inutilis āt repetitio
d² q̄ si idē repetatur ad maiorē exp̄ssi
onem non erit nugatio vt cū di² deus
deus meus respice in me Ad h̄ p̄t ali-
quis sic duci sophistice. iste nasus est
simus sed sim⁹ idē est qd̄ nasus sim⁹
igi² iste nasus est nasus nasus simus.
Et ē sciendū q̄ ista incōuenientia res-
piciunt diūsas sciās. nam redarguere
ē ꝯtra methaphisicā ad quā ꝑtinet cō
sideratio hui⁹ primi principij. cōtra-
dictoria nō sunt simul v̄a Falsum ve-
ro est cōtra sciām naturalem que cō-
siderat res sensibiles in quibz veritas
⁊ falsitas est manifesta ⁊ similiter cō
tra mathematicā in qua ē maxima cer
titudo Inopinabile v̄o est cōtra dya
leticam q̄ ꝓcedit ex ꝓbabilibus que sc̄
scd̄m opiōnem omniū vel pluriū l' sa-
pientum Soleocism⁹ est cōtra gra-
maticam Nugatio ē contra rethori-
cam cui⁹ est ornate loqui.

Et sic dum in scientijs singulis
ad incōueniens sophista du-
cit respōdentem apparet circa oiā sci
ens eē Nunc restat videre de modis
argumētationū quibz ad p̄dicta incō
uenientia sophista nititur ducere res-
pōdentem Est āt sciendū q̄ sicut argu
mentatio dyaletica firmitatē habz ex
loco vero ita argumentatio sophisti-
ca apparētem firmitatem habet ex lo
co apparenti Loc⁹ aūt ver⁹ firmita-
tem dyaletice argumentationi p̄stās
ē habitudo inferentis ad illatā q̄ dicit²
maxima vel drē maxime vt gen⁹ spēs
totū et ꝑs ex quoꝝ habitudine v̄itas
maxiē ꝓpōis oritur super quā funda²
v̄itas dyaletici argumēti sicut ex habi
tudine spēi ad gen⁹ sumitur h̄ maxiā.
de quocūq; p̄dicat² spēs ⁊ gen⁹ ex q̄ h̄
argumentū formatur sortes ē hō igi²
sortes est al' Et sil'r locus sophisticus
ꝯsistit in habitudine inferentis ad illa
tū ex qua sumitur aliqua falsa ꝓpō sed
apparens v̄a scd̄m quā ꝓcedit sophis
ticū argumentū sicut cum dicitur cog
nosco venientē corisc⁹ est veniens er
go cognosco coriscum h̄ em̄ ꝓceditur
ab accidente ad subiectum scilz a veni
ente ad coriscum scd̄m v̄tutem huius
maxime Quicq̄d est verum de accidē
te et de subiecto que quidem maxima
falsa ē ꝓpter diuersitatem accidētis ⁊

subiecti vi' tñ v̂a ꝓpter cõuenientiam vtriusq; vñ ad p̄dcm̄ locuz sophisticũ duo ꝯcurrũt vnũ qd̄ est cã apparentie qd̄ facit argumentũ apparere bonuz ⁊ d' etꝫ principiũ motiuũ qꝛ mouet hominẽ ad hoc vt argumẽto sophistico assentiat ⁊ h̄ est in predcõ argumento vnio accñtis ad subiectũ aliud ẽ principium defect⁹ qꝛ scz facit defectũ necessitatis in argumento ⁊ vocatur etꝫ cã non exñtie q̄ in p̄dcõ argumẽto est diuersitas subiecti ⁊ accñtis ex hijs ãt duobz ꝯtingit hoiẽm falli qꝛ scz apparet aliq̇d et non ẽ. vñ locus sophistic⁹ alio noiẽ fallacia di' qꝛ scz ẽ cã fallendi q̄tum ẽ de se lz aliq̇s non fallat' ꝑ ip̄m in actu nisi ignorãtia aduenientе sicut aũt loci dyaletici distingũt' penes diuersas habitudines ex quibz maxime causat' firmitas argumẽti ⁊ argumẽta ip̄a sumũtur ita ⁊ loci sophistici siue fallacie distingũt' penes principia motiua ex quibz apparet eẽ firmitas in sophisticis argumentis h̄ ãt cõtingit dupl'r. vno quidẽ mõ ex ꝑte vocis qñ ꝓpter vnitatem vocis credi' eẽ vnitas rei ꝑ vocem significate sicut illa q̄ per hoc nomẽ canis significãtur vnũ eẽ videntur qꝛ h̄ nomen canis ẽ vnum Alio mõ ex ꝑte rei ex eo scz ꝙ aliq̄ res q̄ aliquo mõ cõueniũt simpliciter vnũ eẽ vidẽtur sicut sup̄ dcm̄ est de subiecto ⁊ accñte

Locoꝝ sophisticoꝝ siue fallaciarum q̄dam sꝫ in dictione q̄dã extra dictionẽ. in dictione q̇dẽ loc⁹ sophistic⁹ siue fallacia ẽ qñ principium motiuũ siue cã apparentie ẽ ex ꝑte vocis extra dictionẽ v̂o qñ est ex ꝑte rei Ex ꝑte ãt vocis ẽ principiũ motiuũ siue cã apparentie ex eo ꝙ vna vox ml'ta significat qd̄ cõtingit ꝑ multiplicationem vocũ. est ãt multiplex triplex scz actuale potẽtiale ⁊ fantasticũ Actuale est qñ vna vox in nullo variata multa sig̃t et hoc si sit in vna dictione d' eq̇uocatio vt in hoc noiẽ canis ꝓ latrabili celesti sidere ⁊ ꝓ pisce marino si in orõe d' ãphibologia vt liber aris. id ẽ ab aristo fact⁹ vl' possessus multiplex potentiale ẽ qñ vna vox aliq̇ mõ ꝑm ꝓlationẽ variata multa significat ꝙ quidẽ ẽ in dictione ꝑm accentum vt pendere ꝑm ꝙ g̃ui l'acuto accentu ꝓfertur multa significat In oroẽ v̂o ẽ scd̄m ꝯpositionẽ ⁊ diuisionem vt duo ⁊ tria sunt quinq; hec em̄ orõ diuersa significat ꝯposite vl' diuisim ꝓlata. fãtasticũ v̂o id ẽ apparens multiplex ẽ qñ vna dictio scd̄m rei v̂itatẽ vnũ significat ⁊ vi' etꝫ aliquid aliud significare sicut hoc nomẽ hõ significat q̄le q̇d ⁊ vi' significare hoc aliq̇d vt d' in p̄dicamentis ⁊ dicitur figura dictionis q̄ si dictionis similitudo Sũt i' loci sophistici in dictione sex scz eq̇uocatio ã phibologia accent⁹ cõpositio diuisio ⁊ figura dictionis

Primo i' ẽ dicendũ de equiuocatioẽ Est aũt eq̇uocatio vni⁹ ⁊ eiusdẽ nõis diu̇sa significatio Fallacia ãt eq̇uocationis ẽ deceptio ꝓueniens ex eo ꝙ vnũ nomen plura significat Principiũ ãt motiuũ h⁹ fallacie siue cã apparentie in eq̇uocatione ẽ vnitas dcõnis eiusdem simplicit' qd̄ d' ad drãm accent⁹ in quo nõ est dictio vna simpliciter sed solũ in potentia. principium ãt motiuũ esse nõ exñtie siue defect⁹ ẽ diuersitas rerũ significatarum Spẽs aũt siue modi eq̇uocationis sꝫ tres. p̄ma spẽs est qñ vna dictio principalit' plura significat vt hoc nomen canis principaliter significat latrabile aial' ⁊ marinã beluã ⁊ celeste sid⁹ et formatur sic ꝑalogismus idest apparens sylogismus Omnis canis est latrabilis celeste sydus est canis igi' celeste sidus est latrabile Sed non se' qꝛ hoc nomen canis aliud significat in p̄ma ⁊ aliud in scd̄a ꝑm ꝙ vtraq; accipitur v̂a et sic non est verus sylogism⁹ cũ non sit idem termin⁹ medi⁹ Si ãt accipiatur vt idẽ significans in vtraq; sic altera p̄missarũ est falsa Sicut aũt oz in sylogismo idem mediũ bis sumi in p̄missis ita opz duas extremitates bis sumi in sylogismo in p̄missis scz semel ⁊ semel in cõclusione vñ eadẽ ratione p̄t fieri ꝑalogism⁹ si sit eq̇uocatio in altera extremitatũ vt gramatici discũt ⁊ gramatici sunt scientes igi'

scientes discūt. discere em̄ eq̄uocū est
Nā vno mō discē idē est ꝙ intelligere
docentē et sic scientes discūt. alio mō
idē est ꝙ accipe scientiā ab aliquo ⁊ sic
scientes nō discūt Secūda species est
qn̄ vnū nomē principalit̄ vnū signifi-
cat ⁊ aliud methaphorice siue trāsup̄-
tiue. sicut h̄ verbū ridet p̄ncipalit̄ sig-
nificat actū hōis ꝓpriū Methapho-
rice āt siue trāsumptiē significat prati
floritiōem et format' sic ꝑalogismus
Quicq̄d ridet habz os pratū ridet er-
go pratū habet os. l' sic q̄cq̄d currit ha
bet pedes tiber currit. igit' tiber hz pe
des Nō seq̄tur qr ridet et currit p̄mo
sumūtur ꝓprie et postea trāsup̄tiue ⁊
ad hāc speciē reducit' mltiplicitas no
minū analogoꝝ q̄ dicunt' de pluribus
ꝑm prius ⁊ posteri⁹ sicꝫ sanū dicit' ali
qn̄ de aiāli vrina ⁊ dieta. et format' ꝑa
logism⁹ sic om̄e sanū habz vitā sed vri
na est sana ergo vrina habet vitā Nō
seq̄tur qr sanū p̄mo sumit' ꝓ eo qd p̄n
cipaliter significat scz hrē sanitatē secū
do ꝓ eo ꝙ posteri⁹ significat scz ꝓ sig
nante sanitatē Ad hāc etꝫ spēm reduci
tur mltiplicitas p̄positionū qr p̄posi
tio vnā habz habitudinē ꝑ p̄us et aliā
per posteri⁹ et format' sic ꝑalogism⁹
In quocūqꝫ ē sanitas illd̄ est aiāl sz sa-
nitas est in humoꝝ adeq̄tiōe ergo hu
moꝝ adeq̄tio est aial' Nō sequit' qr h̄
p̄positio in p̄mo designabat habitudi
nē accn̄tis ad subiectū scd̄o habitudi-
nē effect⁹ ad causam Tercia spēs ē q̄
prouenit ex diuersa ꝯsignificatōe que
quidē attendit' circa accn̄tia ꝑtiū ora
tionis sicꝫ ꝑm temp⁹ nūm genus ꝑso
nam ⁊ similia ⁊ sic format' ꝑalogism⁹
quicūqꝫ surgebat stat. sedēs surgebat
ergo sedēs stat nō seq̄tur qr sedens in
minori ꝓpositōe sumebat' vt ē p̄teriti
tp̄is imperfecti in ꝯclusiōe ꝑm ꝙ est tē
poris pn̄tis silr̄ quicūqꝫ sanabat' san⁹
est laborās sanabat' igitur laborās sa
nus est Minor et ꝯclusio sunt dupli-
ces qr hoc ꝑticipiū laborās significat
temp⁹ pn̄s et p̄teritū imperfcm̄ vnde
significat laborantē tūc et nunc labo-
rantē ⁊ ideo si tenet' pro laborāte tūc
minor est falsa qr simul eēt sanus et la
borans qd̄ falsum est Si aūt teneatur
pro laborante nūc vera ē qr potest eē
nunc laborans ⁊ tunc poterat eē san⁹
et ecōuerso de conclusione

Sequitur vidē de āphibologia
sicꝫ āt eq̄uocatio ꝓuenit ex eo
ꝙ dictio peīt⁹ eadē plura significat sic
amphibologia ex eo ꝙ vna oratio pe
nit⁹ eadē plura significat vn̄ dicit' am
phibologia ab amphi qd̄ ē dubiū ⁊ bo
le qd̄ est sn̄ia et logos sermo q̄si dubia
sentētia ꝑmonis falsa aūt amphibolo
gie est deceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ vna
oratio penit⁹ eadē plura significat et
dico penit⁹ eadē ad differētiā orōnis
que cōposita et diuisa plura significat
Causa apparētie siue principiū moti-
uū āphibologie est vnitas orōnis plu
ra significantꝫ Causa vēo non exn̄tie
siue principiū defcūs ē diuersitas sig-
nificationis Spēs autē āphibologie
st̄ tres p̄ma spēs ꝓuenit ex eo ꝙ vna
oratio principalit̄ plura significat ma
nente eadē ꝯstructione ꝓpter diūsam
habitudinē ꝯstructoꝝ sicut hec oratio
liber aristo plura significat licet semꝑ
iste due dictiōes ꝯstruant' eodem mō
sed tn̄ ꝓpter diuersam habitudinē diū
sa significant p̄t aūt intelligi scd̄m ha-
bitudinē effect⁹ ad cām vl' possessi ad
possidentē et format' sic ꝑalogismus
q̄cq̄d est aristo. possidet' ab arist. iste li
ber est arist. ergo posside' ab aris. Nō
seq̄tur quia p̄mo ꝯstruebat' nōiatiu⁹
cū gtō in hitudine possessionis ad pos
sidentē scd̄o in hitudine effcūs ad cau
sam Scd̄a spēs prouenit ex eo ꝙ vna
oratio plura significat ꝓpter diūsam
ordinationē ꝑtium ex eo ꝙ aliqua dic
tio potest cōstrui cū alia trāsitiue l' in
transitiue sicꝫ hic q̄cq̄d videt aliq̄s hoc
videt sed colūnā videt aliq̄s ergo co-
lumna videt non seq̄tur quia hec dcio
hoc ꝯstruitur cū h̄ verbo videt trāsiti
ue ⁊ est acci casus ⁊ sic est vera et ē sen
sus q̄ videt rē aliquam est vidēs eam
Alio modo potest ꝯstrui intransitiue
et tūc est nti casus et tūc est falsa ⁊ est
sensus qui videt rē vnā illa res vidz et
sic ꝓcedit cōclusio et similit̄ hic Quos
cunqꝫ volo me accipe volo ꝙ ip̄i reci-

piant me sed pugnantes volo me acci
pere ergo volo ꝙ ipi accipiāt me Nō
seqt' qꝛ me potest cōstrui cū h̄ v̄bo ac
cipe trāsitiue et intransitiue ⁊ in vno
sensu ē vēa ⁊ alio falsa Similit' h̄ q̄cūq;
sunt epi sunt sacerdotes isti asini sunt
epi ergo isti asini st' sacerdotes Nō se
q̄tur qꝛ minor ē duplex ex eo ꝙ epi p̄t
esse nti casus ⁊ ꝯstrui intrāsitiue et sic
est falsa vel p̄t construi transitiue ⁊ sic
est gti casus ⁊ ē vera Et ē attendendū
ꝙ diuisitas casuū ꝑtinꝫ ad fallaciā āphi
bologie qꝛ casus accidūt dictioni s̄m
ꝙ ꝯstruit' cū alia dictiōe et diuersitas
vero alioꝝ accn̄tiū ꝑtinet ad equocati
onē qꝛ alia accn̄tia accidūt dictioni se
cundū ꝙ in se ꝯsiderāt' Tercia spēs ē
qn̄ vna oratio p̄ncipaliter sig̃t vnū et
aliud methaphorice siue trāsup̄tiue si
cut h̄ oratio lit⁹ arat' p̄ncipalit' sig̃t li-
toris scissurā trāsup̄tiue v̄o opis amis
sionē ⁊ format' sic ꝑalogism⁹. qn̄cūq;
lit⁹ arat' tūc t̄ra scinditur. sed qn̄ indo
cil' docetur lit⁹ aratur g̊ qn̄ indocil' do
cetur t̄ra scinditur. non seq̄tur ꝓpt' ml'
tiplicitatē predictam

Sequitur de fallacia ꝯpositiōis
et diuisionis in q̄b⁹ sic; sup̄ dic
tū est deceptio ꝓuenit ex potētiali ml'
tiplici vni⁹ orōnis Dicitur āt vna ora
tio potētialit' ml'tiplex ꝓ eo ꝙ dcōes
eedē diuersimode ꝯponi p̄nt ad inui-
cē vel ab inuicē distingui sic; cū dicitur
Quicq̄d viuit semꝑ ē. hec dictio sꝑ po
test ꝯponi cū h̄ v̄bo viuit vl' diuidi ab
eodē et qꝛ oratio per ꝯstitutionē ꝑtiū
cōstituitur ⁊ ipe ꝑtes se h̄nt ad orōem
sic; materia. cōpositio v̄o sicut forma
Vbi st' g̊ eedē ꝑtes s; nō eadē ꝯpositio
est oratio eadē ml'tiplex potentialit' et
materialiter s; non formalit' ⁊ actualit'
Et ꝓpter hoc ē ml'tiplex potentiale qꝛ
oratio q̄ ē vna formalit' potētialit' plu
ra sig̃t Et i h̄ dr̄nt ille fallacie ab āphi
bologia qꝛ i āphibologia sꝑ idē ꝯponi
tur cū eodē licet nō vniformit' vn̄ ē ea
dem ꝯpositio ⁊ per ꝯseq̄ns eadem ora
tio formaliter ⁊ actualiter vna ē scd̄m
ml'tiplex actuale hic aūt non ē actual'
vnitas ⁊ formal' s; solū potentialis qꝛ
vnū ꝯponitur cū diuisis. Dr̄nt aūt hee
due fallacie sc; ꝯpositōis ⁊ diuisionis
qn̄ em̄ oratio in sensu ꝯposito est falsa
tūc ē fallacia scd̄m ꝯpositionē qn̄ autē
in sensu diuiso est falsa tūc est fallacia
scd̄m diuisionē Et nota ꝙ tūc oratio ē
composita qn̄ ꝑtes mag; debite ordi-
nantur ⁊ tūc est diuisa qn̄ ꝑtes minus
debite ordinātur Causa aūt apparen
tie siue p̄ncipiū motiuū ē vnitas potē
tialis orōnis plura sig̃ntis Causa v̄o
non existentie siue p̄ncipiū defcūs est
diuersitas significatōis scd̄m ꝙ intelli
gitur cōposita vl' diuisa sunt aūt tres
mōi siue tres spēs vtriusq; fallacie pri
mus mod⁹ ē qn̄ aliqd̄ dcm̄ potest sup
ponere verbo vl' rōne toti⁹ vel rōne ꝑ
tis si rōe toti⁹ supponat v̄bo erit ora
tio ꝯposita si rōne ꝑtis erit diuisa orō
et tūc si sub ꝯposito sensu falsa oratio
erit fallacia est ꝯpositionis Si āt i sen
su diuiso ē falsa erit fallacia diuisiōis
Si aūt in vtroq; sit falsa vl' vera tunc
nulla fallacia est qd̄ etiā in alijs multi-
plicib⁹ intelligendū est ⁊ formatur sic
ꝑalogism⁹ quēcūq; possibile est eē al-
bum possibile est ꝙ ipe sit albus sed ni
grum possibile est eē albū ergo possibi
le est ꝙ niger sit albus non valꝫ qꝛ illd̄
dcm̄ nigrū esse albū potest supponere
ei qd̄ dicitur possibile vl' rōne subiecti
et tunc possibilitas attribuitur subiec
to dicti ⁊ est modal' de re ⁊ tunc ē diui
sa ⁊ vera est em̄ sensus ꝙ ille qui est ni
ger potentiā habꝫ ꝙ sit alb⁹ vl' potest
idē supponere ratione toti⁹ dicti et sic
est modalis de dicto ⁊ est cōposita et
falsa et est sensus ꝙ hoc dcm̄ albū esse
nigrū sit possibile vn̄ est fallacia ꝯpo-
sitionis ⁊ potest et; formari sic ꝑalo-
gism⁹ quēcūq; esse nigrū est ipossibile
ip̄m non p̄t esse nigrū sed albū eē nigꝝ
est impossibile igitur albū non potest
esse nigrū non valet qꝛ minor ē duplex
sicut supra dcm̄ est et in sensu ꝯposito
est vera et in diuiso est falsa vnde est
fallacia diuisionis Scd̄s modus ꝓue
nit ex eo ꝙ aliqd̄ p̄dicatū in quo plura
adunantur per ꝯiunctionem copulati
uā vel disiunctiuā potest attribui sub-
iecto coniunctim vel diuisim Si ꝯiūc
tim est oratio ꝯposita Si diuisim ora

tio est diuisa et tunc si in sensu compo
sita Si diuisim oratio est diuisa ⁊ tūc
si in sensu ꝓposito oratio est falsa ē fal
lacia ꝓpositionis si in sensu diuiso ē fal
sa est fallacia diuisionis vt patz in hys
palogismis Quicūqz nūs cōponit² ex
duobus vl' trib⁹ ē duo vel tria sz quiqz
non sunt duo et tria ergo quinqz non
cōponitur ex duob⁹ et tribus Non se
quitur media em̄ siue minor ē duplex
ex eo q̄ hoc predicatū duo et tria po=
test intelligi ⁊ remoueri a subiecto di=
uisim ⁊ sic est vera. ē em̄ sensus q̄ q̄nz
nec sunt duo nec tria. vl' pt remoueri a
subiecto ꝓiunctim ⁊ sic ē falsa Est em̄
sensus q̄ duo ⁊ tria simul iuncta non sē
quinqz vñ in hoc sensu ꝓcedit ꝓclusio
vnde est fallacia ꝓpositionis. ⁊ potest
sic formari palogism⁹. Quecūqz sunt
duo ⁊ tria sunt duo sz quinqz sunt duo
et tria ergo q̄nqz sunt duo ꝯ similit mi
nor est duplex q̄a in sensu ꝓposito est
vera ⁊ in sensu diuiso ē falsa vnde ē fal
lacia diuisionis Simile ē si in ꝑdicato
ponatur ꝓiunctio disiunctiua sicut hic
Omne aiāl est rōnale vel irrōnale sed
omne aiāl est rationale ergo omne aiāl
est irrōnale Nō valet q̄a p̄ma est du=
plex eo q̄ predicatū ꝑt attribui ꝓiunc
tim subiecto et sic ē composita ⁊ vēa
est em̄ sensus q̄ de quolibz aiāli est ve
rū dicere q̄ est rōnale vel irrōnale vel
potest attribui diuisim ⁊ sic est falsa ē
ei sensus q̄ altēa istax fit vā ōe aiāl ē
rōale l' ōe aiāl ē irrōale cū tñ vtraqz fit
falsa vnde ē fallacia diuisionis ꝑt etiā
sic formari palogism⁹ q̄cq̄d non est ra
tionale vel irrōnale nec ē rōnale nec ē
irrōnale sed nō omne aiāl est rationale
vel irrōnale ergo animal est quod nec
est rōnale nec irrōnale. Nō seq̄tur nā
minor est in sensu diuiso vera in sensu
cōposito falsa vnde ē fallacia ꝓpositi=
onis Est aūt sciendū q̄ q̄do predica=
tū ꝓpatur ad subiectū ꝓiunctim tūc cō
iunctio ꝓiungit terminos ⁊ sic accipit²
in vi vnius ꝓpōnis q̄ duo termini cō
iunctim accepti sumūtur vt vnū ꝑdi=
catum et cū simul attribuant² sbiecto
subiectū erit etz vnū. ex vno aūt sbiec=
to ⁊ vno ꝑdicato fit vna oratio Quā=
do vero termini in ꝑdicato positi co=
pulato vel diuiso diuisim subiecto at=
tribuūtur sic accipiūtur vt duo ꝑdica
ta ⁊ per ꝓsequens vt duo subiecta eis
respondētia ⁊ sic intelliguntur q̄si due
orōnes p ꝓiunctionē copulatiuā l' dis=
iunctiuā Terci⁹ mod⁹ est quādo vna
dictio potest ꝓiungi diuersis dcōnib⁹
in locutione positis erit aūt tūc scōm
hoc ꝓposita oratio q̄ ꝓiungitur cum
dictione cui magis apparet l' apta na
ta est ꝓiungi. diuisa vero quādo ab ea
disiungitur. sicut in hoc palogismo pa
tet Quod potest vnū solū ferre plura
potest ferre sz qō solū vnū potest fer=
re non ꝑt nisi vnū ferre ergo qō non
potest nisi vnū solū ferre potest plura
ferre non valet. nā p̄ma est duplex ex
eo q̄ hec dictio solū potest cōiungi cū
hac dictione potest cū qua magz vide
tur ꝓiungi et sic est ꝓposita et falsa. est
em̄ sensus q̄ ille qui nō ꝑt portare nisi
vnū solum pond⁹ potest plura porta
re. vl' pt diuidi ab hoc vbo potest ⁊ cō
iungi cū hac dictione ferre sic ē diuisa
et vera. est em̄ sensus q̄ ille qui mō po
test ferre vnū solū pond⁹ potest q̄nqz
plura ferre vñ ē fallacia cōpositionis
Itē quicūqz viuit semp est iste asinus
viuit ergo semp ē Non seq̄tur. nā pri=
ma ē duplex ex eo q̄ hoc aduerbiū sp
potest ꝓponi cū verbo est cū quo ma
gis videtur ꝓponi et sic est composita
et falsa. vel diuidi ab eo ⁊ cōponi cum
hoc verbo viuit ⁊ sic ē diuisa ⁊ vēa vñ
est fallacia ꝓpositiōis. ecōtrario ē fal=
lacia diuisiōis in hys palogism⁹ Quo
cūqz vides hūc ꝑcussum ille percussus
est. sed oculo vides hūc ꝑcussum ergo
oculo ꝑcuss⁹ ē non valz. quia minor ē
duplex eo q̄ iste ablatiu⁹ oculo ꝑt cō=
poni cū hoc vbo vides cū quo magis
videtur componi ⁊ sic est ꝓposita ⁊ ve
ra vel diuidi ab eo ⁊ ꝓponi cum hoc ꝑ
ticipio ꝑcussum ⁊ sic est diuisa et falsa
vnde ē fallacia diuisionis Itē quicūqz
est hodie natus hodie p̄mo incepit eē
sed tu es hodie nat⁹ constat em̄ q̄ ho
die es et es nat⁹ ergo hodie cepisti eē
Non valet q̄ minor est duplex ex eo
q̄ hoc aduerbium hodie potest ꝓponi

cū hoc verbo es ⁊ sic est composita et vera vel cū hoc ꝑticipio natus ⁊ sic est diuisa ⁊ falsa Et est notandum ꝙ obliqui ⁊ adnerbia magꝫ vident' determinare verbū q̄ꝫ participiū ⁊ magis verbum pn̄cipale q̄ꝫ scd̄arium qd̄ implicatur in subiecto cū em̄ dicitur q̄cūꝫ currit mouetur. mouetur est verbū ꝑsonale currit secūdarium in subiecto implicatum

Sequitur de fallacia accent⁹. accentus aūt scd̄m ꝙ hic sumitur est modus ꝓnunciandi aliq̄ꝫ dictionē Fallacia aūt accent⁹ est deceptio proueniens ex eo ꝙ aliq̄ dictio diuersimode ꝓnunciata diuersa significat sicꝫ ei fallacia ꝟm ꝯpositionē et diuisionem est eadē oratio materialiter diuisificata ꝟm formā ita hec est eadē dictio materialiter diuersificata scd̄m diuersum modū ꝓnunciandi ⁊ ideo sicꝫ ibi ē potētialis mltiplicitas orōis ita ē hic potential' multiplicitas dictionis Cause apparentie hui⁹ fallacie est material' vnitas dictionis Causa non exn̄tie est diuersitas significatōis siue dictionis diuersimode ꝓnunciate. sunt aūt quatuor modi hui⁹ fallacie ꝟm ꝙ quatuor modis ꝯtingit diuisificari modos pronūciandi dictionē. ꝑmo namq̄ꝫ variatur per diuersos sonos siue accentus qui sunt tres scꝫ accent⁹ grauis. acut⁹ et circūflexus Accent⁹ acutus siue sonus est qui acuit siue eleuat sillabā sicꝫ patet in media sillaba cū dici' martin⁹ media sillaba acuitur siue eleuat'. grauis aūt accentus ē qui deꝑmit sillabā et deponit sicut patet in media sillaba hui⁹ dictionis dn̄s ⁊ vltima sillaba h⁹ dictionis lucas Circūflexus vero accentus est q̄ acuit sillabā ⁊ postea deꝑmit vt roma prim⁹ ergo mod⁹ huius fallacie est qui ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̄ dictio potest ꝓnunciari graui accentu l' acuto vel circūflexo. acuto vt patet in hoc ꝑalogismo Quoscūq̄ꝫ iustū ē pendere. iustū est pati penā sed bonos viros iustū est pendere ergo bonos viros iustū ē pati penam Non sequitur quia in prima pendere sumebat' ꝓut fertur acuto accentu, in scd̄a vt fertur graui et sic idem ē pendere ꝙ donare penam Scd̄o modo variat' mod⁹ ꝓnunciandi accentus scd̄m diuersa tꝑa que sunt duo scilicꝫ ꝓductio in sillaba longa et correptio in sillaba breui Secund⁹ quidē ꝓuenit ex eo ꝙ aliqua sillaba alicui⁹ dictionis potest corripi l' produci vt patet in h̄ ꝑalogismo Omnis popul⁹ est arbor sed aliqua gēs ē populus igit' aliqua gens ē arbor. nō valet quia hec dictio popul⁹ aliud significat scd̄m ꝙ prima sillaba ei⁹ ꝓducitur quia vt sic significat arborē quandā ⁊ aliud scd̄m ꝙ corripit q̄a sic significat gētem Tercio mō variat' mod⁹ pronūciandi dictionē scd̄m diuersitatem spūs qui q̄dem diuisificatur scd̄m asperū vel lene asꝑ quidē spūs designatur per hanc figurā h. lenis v̄o spiritus est qn̄ sine aspiratione sillaba profertur Terci⁹ modus hui⁹ fallacie ꝓuenit ex eo ꝙ sillaba potest leniter vel aspere proferri vt patꝫ i h̄ ꝑalogismo Quicq̄d hamatur hamo capit' sed vinū amatur igitur vinū hamo capitur Non valet qꝛ ꝑmo hamatur ꝓfertur aspere postea lenit' Similr̄ hic omnis ara est in tēplo stabulū porcoꝝ est a ra igit' stabulū porcoꝝ ē in tēplo. Nō seq̄tur quia hoc nomē ara primo profertur lenit' postea aspere Quart⁹ modus ꝓuenit ex eo ꝙ aliq̄d potest ꝓferri vt vna dictio vel plures vt hic. tu es q̄ es sed quies idem ē ꝙ req̄es ergo tu es req̄es Non seq̄tur qꝛ hec dictio q̄es primo sumit' vt oratio postea vt dcio vna Silr̄ hic q̄cq̄d deus fecit īuite fecit īuit⁹ sꝫ racēos fecit ī vite i' racēos fecit īuit⁹ Nō seq̄t' qꝛ ꝑmo hec dictio inuite sumit' vt vna dictio postea vt plures. patet ergo ex predictꝫ ꝙ accentus denomīat⁹ scd̄m ꝙ ab eo denoīat' hec fallacia ꝯmunior est q̄ꝫ accent⁹ q̄ diuiditur per graue ⁊ acutū ⁊ circūflexum quia comp̄hendit sub se ⁊ hunc accentū et alios tres vt dcm̄ est

Seq̄tur de fallacia figure dictionis. figure dictionis ꝓut' h̄ sumitur est similitudo vni⁹ dictionis ad alteram sicut aliquid dicitur ad figurā alterius factum quod ei assimilat' vn̄

fallacia figure dictionis ē deceptio p
ueniens ex eo q̃ aliqua dictio timit' al
teri dictioni videtur hrē eundē modū
significandi cū tamē nō habeat vt hec
dictio homo videtur significaē hoc ali
quid ꝓpter similitudinē quā habet cū
nominib⁹ significantib⁹ substantias
ꝓticulares. Et sic in hac fallacia non ē
multiplex verū sed fantasticū q̃ vna
dictio non significat plura scōm veri
tatem rei sed habz vnū modū significa
candi ⁊ videtur habē aliū Causa appa
rentie est similitudo vni⁹ dictionis cū
alia dictione Causa vero non exñtie ē
diuersus mod⁹ significandi Sūt aūt
tres modi huius fallacie Prim⁹ mo
dus ꝓuenit ex eo q̃ dictio que signifi
cat masculinū sumitur ac si significarz
feim vel neutrū aut ecōuerso vt patet
in hoc palogismo Quecūq̃ substātia
colorat albedine est alba papa colo
ratur albedine igitur papa ē alba Nō
seqtur q̃ cū papa sit nomē viri nō sig
nificat feminū licet videatur ꝓpter si
militudinē q̃ habet cū nōib⁹ feminis
Dū non debet sumi sub distributo fe
mino Vel sic omnis substantia colora
ta albedine est alba sed vir ē substātia
colorata albedine igitur vir ē alba. nō
seqtur q̃ masculinū mutatur in femi
ninū. Secund⁹ mod⁹ prouenit ex eo
q̃ aliqua dictio q̃ significat per modū
vnius p̄dicamenti potest videri signi
ficari ꝑ modū alteri⁹ sicut hic Quicqd
heri vidisti hodie vides album heri vi
disti ergo albū hodie vides Nō valet
q̃ mutatur qd in quale. vel q̃tumcūq̃
emisti comedisti sed carnes crudas e
misti q̃ carnes crudas comedisti. non
seqtur quia mutatur q̃tum in q̃le. vel
sic Quotcūq̃ digitos oli habuisti mo
do habes sz olim habuisti quos ergo
nō hēs quos Nō seqt' q̃ mutat' q̃
tū q̃titat' discrete ī q̃tū q̃titat' continue
Et ē notādū q̃ nō facit fallaciā figure
dcōis mutatio predicamētorū q̃tum
ad rem significatam sed q̃tum ad mo
dum significandi. albedo em̄ sig̃t qua
litatem sed sig̃t eam per modū substā
tie qa non significat eā vt inherentem
album aūt significat eā ꝑ modū qua
litatis qa significat eā vt inherentē et
contingit hoc quando quale qd muta
tur in hoc aliqd vnde hic non est falla
cia figure dictionis Quicqd hēi vidisti
hodie vides albedinē heri vidisti igit'
albedinē hodie vides Erit aūt fallacia
figure dictionis si p̄cedatur sic album
hēi vidisti ergo albū hodie vides Ter
cius mod⁹ ꝓuenit ex eo q̃ aliqua dic
tio que significat quale qd significare
videtur hoc aliquid Et dicitur signifi
care quale quid qd significat naturam
cōem generis vel spēi scōm q̃ pertinz
ad tercium modū ḡ aliquid vero signi
ficat sbām perticularē Si āt sumatur
quale quid ꝑm q̃ pertinet ad gen⁹ qua
litatis sicut mutare quale qd in hoc ali
quid pertinet ad ꝑm modū. et formā
tur sic palogism⁹ sortes ē alter ab ho
mine et ipe est homo igitur ē alter a se
ipo non seqtur q̃ p̄ceditur ab homīe
ad sor. et sic mutatur quale qd in ḡ ali
quid ⁊ ad hūc modū reducitur omnis
deceptio ꝓueniens ex mutata suppo
sitione terminorū vnde cū dicitur ho
mo est species sor. est homo igitur sor
est spēs hic p̄ceditur et simplici sup
positione ad discretā que mutat qua
le quid in hoc aliquid

Sequitur de fallacijs extra dic
tionē que ī hoc drñt a fallacijs
in dcōe vt sup̄ dcm̄ est q̃ in fallacijs in
dictione principiū motiuū siue cause
apparentie est ex ꝑte voc⁄. in fallacijs
aūt extra dictionē est ex ꝑte rei sic⁄ em̄
in fallacijs in dictione deceptio ꝓueit
ex eo q̃ vnū nomē plura sig̃ns accipi
tur si significarz vnū ita in fallacijs ex
tra dictionē deceptio ꝓuenit ex eo q̃
alique res aliquo mō cōuenientes vel
differentes accipiūtur vt eedē simpli
citer vel diuerse Sūt aūt fallacie extra
dictionē septē. quarū p̄ma est secundū
accidens secunda ꝑm quid ⁊ simplicit
tercia scōm ignorantiā elenci q̃rta ꝑm
petitionē principij. quinta scōm conse
quēs sexta ꝑm non causam vt causam
septima scōm plures interrogatiōes
vt vnam Accipiuntur aūt hee fallacie
scōm quasdā generales entiū conditi
ones Nam ens aliud est per se ⁊ aliud

per accidens et ꝑm hoc accipit' falla-
cia accidentis Itē scōm perfectū ⁊ im
ꝑfectum accipit' fallacia scōm quid et
simpliciter Scōm autē oppositum et
non oppositū est fallacia scōm igno-
rantiam elenci Scōm vero idem et di
uersum est fallacia petitionis ꝑncipij
secundū vero prius ⁊ posteri⁹ est fal-
lacia ꝯsequentis secūdū causam ⁊ cau
satum fallacia scōm nō causam vt cau
sam. scōm autē vnum ⁊ multa est falla
cia secūdū plures interrogationes vt
vnū Dicendū est ergo ꝑmo de fallacia
accidentis vbi sciendū est ꝙ accidens
hic accipitur ꝓut distinguitur contra
per se. per se aūt dicitur inesse aliq̄d ali
cui ꝙ inest ei ꝑm rationē ꝓprie diffini
tionis preter hoc aūt quicqd inest ali-
cui dicitur inesse per accn̄s vnde ad h̄
ꝙ est inesse per se aut per accidens tri
plicit' aliquid potest se habē quedā em̄
sunt que oīmodo sunt eadem secundū
substantie rationem vt vestis et indu
mentum ⁊ in hijs est solū per se ⁊ nul-
lo modo per accn̄s quedam sunt quo
rū vnū est ōino extraneum a ratione
alterius vt albū ⁊ homo et in istis est
solūmodo per accn̄s ⁊ nullo modo ꝑ
se. quedā vero sunt quorū vnum ad al
terius rationē aliquo modo pertinet
licet non sint ōino eadē secundū diffi-
nitionem sic⁊ se habet supius ⁊ inferi⁹
nam supius ponitur in diffinitōe infe
rioris tamē non est ōino eadem diffi
nitio inferioris et supioris vt animal'
et hominis cū diffinitio inferioris ad
dat super diffinitionē supioris · et sil'e
est de ꝓprio ⁊ de specie. nam spēs po-
nitur in diffinitōe ꝓprij non tamē spe
cies ⁊ ꝓprium sunt ōino idem in diffi
nitione ⁊ in hijs ē quodāmodo per se
et quodāmō per accidens inq̄tum ꝑ-
tim scōm diffinitionē ꝯueniunt et par
tim differunt. In hijs ergo que ꝑmo
modo se habent necesse est ꝙ q̄cq̄d ve-
rum de vno sit. sit etiā verū de alio eo
ꝙ talia sunt penitus eadē ꝑm rē ⁊ dif-
ferunt scōm nomē solum. vnde in hijs
non contingit esse fallaciam accident⁊
sed in omnib⁹ alijs non est necessariū
ꝙ q̄cquid est verum de vno sit etiā ve-
rum de altero Et ideo si ex hoc ꝙ aliq̄d
est de vno verū concludatur esse verū
de altero est fallacia accident⁊ ꝯtingit
autem quandoq̄ vt quod est verū de
vno concludatur esse verū de altēo sci
licet quando aliq̄d attribuitur vni se-
cundū qd̄ est idem alteri tunc em̄ qd̄ in
est vni ⁊ alteri inerit Si vero attribui
tur vni ꝑm ꝙ est ab altero diuisum nō
inerit alteri si autē vt nō diuisum ab al
tero erit ⁊ alterius sicut si album attri
buatur animali inq̄tum est idem ho-
mini oꝑtet ꝙ cōueniat homini Si au
tem animali vt ē diuisum ab homie n̄
oportet ꝙ ꝯueniat homini. Et si con-
cludatur in esse erit fallacia accidentis
sic⁊ si dicatur animal ē quadrupes ho
mo est animal igit' homo est quadru-
pes. q̄drupes em̄ non predicat' de ani
mali vt animal ē homo. sed ꝑm quod ē
ab homine diuersum. vn̄ patet in pre-
dicto argumēto mediū diuisimode ac
cipitur Nam ꝑmo accipiebat' scōz qd̄
erat diuersum ab homine. sz in secūdo
ꝑm ꝙ est idem homini Et ideo quādo
est fallacia accidentis semꝑ est diuer-
sa acceptio medij. dico autē diuersam
acceptionē medij esse quando mediū
secundū ꝙ cōuenit cum vna extremi-
tatū est diuersum ab alia

Fallacia accidentis est deceptio
proueniens ex eo ꝙ aliq̄d signi
ficatur simile vtriq̄ eorū que sunt ali-
qualiter per accidens vnū Ex quo pa
tet ꝙ in fallacia accident⁊ semꝑ inueni
unt' tres termini sic⁊ in silogismo quo
rum duo per accn̄s aliquo cōiungun-
tur qui q̄dem se habent sicut medium
et minor extremitas. terciū vēo ꝙ as-
signatur vtriq̄ inesse est maior extre-
mitas. Causa vero apparentie in hac
fallacia ē vnitas quedā ⁊ idētitas eoꝝ
que per accn̄s quodāmō ꝯiunguntur
Cā vero non exn̄tie ē diuersitas eorū
dem Nā sicut dicit phūs in ꝑmo elen
coꝝ fallacia accn̄tis fit ex eo ꝙ aliquis
non potest iudicaē q̄d idem ⁊ diuisum
vnum ⁊ mlta Sūt autē tres mōi hui⁹
fallacie. primus mod⁹ prouenit ex eo
ꝙ ꝓceditur ab accidente ad subiectū l'
ecōuerso sicut hic. Cognosco coriscū

coriscus est veniens igitur cognosco
venientē Non seqtur qr veniens ꝛ co
riscus sunt vnū per accn̄s ꝛ nō ꝑ se vn̄
non seqtur ꝙ qcqd est verū de vno sit
verū de alio hoc em̄ fallit qn̄ aliquid ē
verū de vno ꝟm ꝙ est diuersum ab al=
tero sicut hic cognosco coriscū Coris=
cus em̄ non subiacet cognitioni secū=
dum ꝙ est idē venienti vn̄ patet ꝙ est
diuersificatio medij ꝛ sic ē fallacia ac=
cidentis. Similiter hic iste canis est
tuus ꝛ ē pater igitur ē tuus pater Ca
nis em̄ ꝛ pater sunt vnū per accn̄s. vn̄
non seqt' qcquid est verꝝ de vno sit ve
rum de alio ꝟm em̄ ꝙ canis est pat' nō
cōuenit ei esse tuū Secund⁹ modus ē
quando illud qd̄ ꝯuenit supiori cōclu=
ditur in inferiori vel ecōuerso sicut ħ
homo est animal ꝛ animal ē gen⁹ igit'
homo est gen⁹ Non seqtur supius ei
et inferius aliquomō sunt vnū per ac
cidens licet aliomō sint vnū per se. vn
de ex dictis patet ꝙ si idem verificat'
de vno eoꝝ scd̄m ꝙ idem est alteri ne=
cesse ē de altero verificari Et scd̄m hoc
sumūtur argumenta. dyaletica a genē
et spē siue a supiori ad inferiora. Qd̄
aūt verificatur de vno eoꝝ scd̄m ꝙ dif
fert ab altero non optet de altero ve=
rificari. tunc aūt ē variatio medij ꝛ fal
lacia accn̄tis sicut est in ꝓposito. Nā
esse genus nō p̄dicatur de animali ꝟm
ꝙ est idē homini sed scd̄m ꝙ ab eo dif=
fert sicut supius ab inferiori. Similit'
est ħ triangul⁹ ē figura. sꝫ ꝓprietas tri
anguli est habere tres angulos igitur
est ꝓprietas figure Nō seqtur qr triā
gulus et figura non sunt ōib⁹ modis
idem vnde nō oportet vt qd̄ verifica=
tur de vno de altero verificari Simlr̄
est hic sortes est ali⁹ ab homine. ip̄e āt
est hō igit' ē alius a se Terci⁹ mod⁹ ꝓ
uenit quando ꝓceditur a specie ad ꝓ
prium vel ecōuerso sicut ħ homo ē ri=
sibilis sed risibile est ꝓpriū igitur hō ē
ꝓprium. vel homo ē species homo est
risibilis igitur risibile ē species Nō se
qtur qr risibile ꝛ homo non sunt ōino
idem scd̄m diffinitionē ꝛ ideo aliq̄ mo
do vnū se habet ad alterū per accn̄s ꝛ
extraneū Et ꝓpt' hoc nō est necesse ꝙ
quicqd verificatur de vno verificetur
de altero Et est sciendū ꝙ non ē incō=
ueniens si in aliqbus p̄dictoꝝ ꝑalogis
moꝝ sint assignate due fallacie scꝫ figu
re dictiōis ꝛ accn̄tis qr scd̄ꝫ ꝙ ꝓuenit
deceptio ex similitudie dictionis ē fal
lacia figure dictionis. scd̄m vero ꝙ ꝓ
uenit ex ꝯuenientia reꝝ est fallacia ac
cidentis homo em̄ ꝛ sortes q̄ntum ad
rem ꝯueniunt ꝛ q̄ntum ad nomē simili
tudinē habent Sciendū est etiā ꝙ sicꝫ
fit ꝑalogismus accn̄tis ex ꝓpositioni
bus cathegoricis ita ex ypotheticꝫ ex
eo ꝙ medium diuersimode sumit' pro
ut scilicet compatur ad vnā extremita
tē est diuersum ab alia sicꝫ hic Si nul=
lum tempus ē. dies non est per locum
a toto in q̄ntitate Et si dies nō est nox
est per locū ab oppositis ergo si nullū
temp⁹ ē nox est sed si nox ē aliqd̄ tem=
pus ē igitur si nullū temp⁹ est aliqd̄ tē
pus est patet ergo ꝙ illud mediū qd̄ ē
diem non eē. est diuersum ab eo qd̄ est
noctē esse scd̄m ꝙ seqtur ad hoc qd̄ est
nullum temp⁹ esse Ex hoc em̄ ē ꝙ diē
non esse non seqtur noctē esse nisi sup
posito tpe scd̄m ꝙ seqtur ad ħ ꝙ ē nul
lum tempus esse. supposito tpe sicꝫ ex
hoc qd̄ est videntē non eē · seqtur cecū
esse supposito animali quod est natū
videre

Sequitur de fallacia scd̄m qd̄ et
simpliciter Simpliciter aūt ħ
dicitur ꝙ nullo addito dicitur. vt cū di
citur sor. est albus vel sor. currit Secū
dū quid aūt dicitur qd̄ cū aliquo addi
to dicitur vt iste currit bene vl' sortes
est alb⁹ scd̄m dentē ħ aūt quod addit'
dupliciter se habet ad id cui addit' Nā
qn̄qꝫ non diminuit de rōe eius cui ad=
ditur Et tunc potest ꝓcedi ab eo ꝙ ē
scd̄ꝫ quid ad hoc qd̄ ē simpliciter vt cū
dicitur iste currit velociter igitur cur=
rit velocitas em̄ nichil diminuit de ra
tione cursus Et est in p̄dicto argumē
to locus a ꝑte in modo. qn̄qꝫ vero id
qd̄ additur diminuit aliquid de ratio=
ne eius cui additur vt cū dicit' ethyo=
pus est albus dentē. Nam hec deter=
minatio dentē diminuit aliqd̄ de ratio
ne eius vt dicitur alb⁹ Nō em̄ potest

dici albus nisi qui totus est alb⁹ vl'se-
cundū plures ⁊ principalioēs partes
Et ideo si concludat² ethyopus est al-
bus dentē ergo est alb⁹ est loc⁹ sophy
sisticus vel fallacia scōm q̄d ⁊ simplici
ter fallacia aūt scōm q̄d ⁊ simpliciter ē
deceptio ꝓueniens ex eo q̄ dcm̄ secū-
dum quid accipit² ac si eēt dcm̄ simpli
citer Causa apparentie in hac fallacia
est ꝓuenientia ei⁹ quod est scōm q̄d ad
id q̄d est simpliciter Causa v̄o nō ex̄n̄
tie est diuersitas eorūdem Sunt autē
quinq̄ modi hui⁹ fallacie ⁊ ꝑmus mo
dus est q̄n̄ determinatio addita hz op
positionē ad illd̄ cui addit² vt in hoc ar
gumēto cesar ē homo mortu⁹ ergo ē
homo Non seq̄tur. nā esse hoiem mor
tuū hz oppoēm ad hominē eo q̄ viuū
est de rōe hominis cū homo sit aiāl et
animal est substantia aiāta sensitiua. ⁊
sic patet q̄ h̄ determiatio mortu⁹ tol-
lit hōis rōem Similiter iste ē bon⁹ la
tro igitur est bon⁹. nam bonū ꝑ se sup
tum oppoēm habet ad latrociniū. Si
militer hic mendax dicit verz. dicēdo se
dicere falsum ergo dicit verz nō seq̄tur
Nā dicere verz opponitur ei q̄d est di
cere falsum ⁊ ecōuerso Scōs modus
ꝓuenit ex eo q̄ aliqua determiatio ad-
dita pertinet ad aīē actum Nā aliq̄ ac
tus anime p̄ñt esse circa ex̄n̄tiam ⁊ cir
ca non ex̄n̄tiam sicut hic chimera ē ani
mal opinabile igit² chimera est aiāl. nō
seq̄tur. nā opinabile additū aiāli dimi-
nuit de ei⁹ ratione. similit h̄ cesar est ī
memoria hōim igitur cesar ē. similit h̄
tu habes felicitatē in tua volūtate igi²
habes felicitatē Tercius mod⁹ ē quā
do determinatio addita significat ali-
quid in potentia eē sicz hic ouū poten
tialiter est aiāl ergo ē animal. non seq̄-
tur Nā esse in potētia diminuit de ra-
tione ei⁹ q̄d est esse simplicit Quartus
modus est q̄n̄ determiatio addita sig
nificat ꝑtem sicz hic ethiops ē alb⁹ dē
tem ergo est albus. non seq̄tur quia eē
in parte diminuit de rōne ei⁹ quod est
esse simpliciter. Sciendū tn̄ q̄ si a ꝑte
fit natum denōiari totum non accidit
fallacia vt patz in hoc ꝓcessu iste ē cris
pus scōm capillos ergo ē crispus be-
ne sequitur quia homo denoiātur cris
pus scōm capillos ⁊ hic modus se ex-
tendit ad alias ꝑtes scilicet loci vel tē-
poris vel alioꝝ totorū si vero aliq̄d ad
ditur toti in loco mediante ꝑte in loco
a qua parte totum nō est natū denoia
ri accidit fallacia in hijs ꝓcessib⁹ vt h̄
dieta est bona in locis egrotatiuis er
go ē bona. non seq̄tur quia hoc q̄d di-
cit in locz egrotiuis significat partem
in loco Similiter ē de toto ⁊ ꝑte in tē
pore sicz hic bibere vinū est malū egro
tanti ergo est malū ⁊ eadem ratio est
in omnibus similib⁹ Quintus mod⁹
est quando determiatio addita cogit
terminū cui additur stare materialiter
sicut hic Sapiens vult amittere malū
ergo vult malum. nō seq̄tur. nam amit
tere malū ñ dicit malū simplicit sz scōz
q̄d Simpliciter h̄ fur vult sumē bonū
igitur vult bonū ⁊ est eadē ratio ī aliis
similib⁹ Sic ergo patz ex dictz q̄ h̄ fal
lacia ꝓuenit scōm rationē ꝑfecti ⁊ im
ꝑfecti Nā determiatio diminuit eo q̄
significat aliq̄d esse imꝑfecte

Sequitur de fallacia scōm igno
rantiā elenci Est aūt elenc⁹ si-
logism⁹ ꝓtradictionis q̄ q̄nz est vnus
quandoq̄z duo Dn⁹ quidē q̄n̄ cōcludit
contradictoriā alteri⁹ ꝓpōis ꝑpus da-
te sicut si detur aliqd̄ aiāl esse incorrup
tibile et ꝓcedatur sic. Omne ꝓpositū
ex contrarijs ē corruptibile. ōne aiāl ē
huiusmōi ergo omne animal ē corrup
tibile hec em̄ ꝓclusio ē contradictoria
ꝓpōis date Duo em̄ silogismi ꝓstitu-
unt elencū quando ex duobus silogis-
mis concluditur ꝓtradictorie sicut su
ꝑadicto silogismo ꝓtraponatur ali⁹
talis silogismus Nullū beatū est cor-
ruptibile ⁊ aliquod animal ē beatum
igitur aliquod animal non ē corrupti
bile Quia igitur de rōne elenci est silo
gismus ⁊ ꝓtradictio ideo quicquid est
contra diffinitionē silogismi et cōtra-
dictionis est contra diffinitionē elen-
ci et ideo cū in qualibz fallacia defect⁹
accidat ꝓpter hoc q̄ aliq̄d obmittitur
de diffinitione silogismi ⁊ ꝓtradictio-
nis ideo omnis fallacia reducit² ad ig
norantiam elenci sicut ad gn̄ale princi

pium. quia vero in diffinitōe elenci po
nitur ꝯtradictio quasi differētia q̄ con
stituit spēm ideo specialiter obmissio eo
rum que ad ꝯtradictionē reqruntur ig=
norantiā elenci ꝯstituit scdm ꝙ est fal
lacia specialis Si qa fallacia eē non pt
si apparentia desit optet ad hoc ꝙ cir
ca ꝯtradictionē sit fallacia vt sit appa
rens ꝯtradictio ⁊ cū hoc aliqd ad veri
tatē ꝯtradictionis desit Apparēs aūt
cōtradictio eē non potest nisi sit vni⁹
et eiusdē qa nisi sit ibi vnū ⁊ idem non
videbit' esse ꝯtradictio vt dicendo ho=
mo currit asin⁹ non currit. ex vera āt
cōtradictōe non pt deficere nisi ex de=
fectu vni⁹ et eiusdē Vnde h̄ obseruato
ex defectu aliquoꝝ q̄ ad cōtradictionē
reqruntur fit fallacia Est aūt ꝯtradic=
tio oppositio vni⁹ et eiusdē nō rei tm̄
sed rei et nōis simul scdm idē ad idem
simlr̄ ⁊ in eodē tpe Fallacia aūt ꝑm ig
norantiā elenci est deceptio ꝓueniēs
ex eo ꝙ non obꝑuantur ea que sunt ne
cessaria ad diffinitionē elenci ⁊ p̄cipue
ex pte ꝯtradictōis vnde dicit' ignoran
tia elēci qa accidit deceptio solū ꝑ h̄ ꝙ
diffinitio ꝯtradictōis ignorat' Causa
aūt apparētie in hac fallacia ē similitu
do apparens ꝯtradictōis deficientis
ad ꝯtradictionē ꝑfectam Causa vero
non exn̄tie est diuisitas eorūdē Mo=
di hui⁹ fallacie sunt q̄tuor. primus pec
cat ꝯtra hāc ꝑticulā ad idem vt h̄ duo
sunt duplū ad vnū ⁊ non sunt duplum
ad tria igit' sunt duplū ⁊ non duplum
non seqtur qa omisso hoc qd est eē ad
idem nō est ꝯtradictio Scds aūt pec=
cat ꝯtra hāc ꝑticulā ꝑm idem sic; h̄ h̄ ē
duplum ad illud ꝑm longitudinē ⁊ nō
est duplū ꝑm latitudinē ergo idē ē du=
plū ⁊ non duplum nō seqtur qa omit=
titur hec ꝑticula ꝑm idem q̄ reqrit' ad
cōtradictionē Tercius peccat contra
hanc ꝑticulā similiter sicut hic celū mo
uetur circulariter et nō mouet' sursum
et deorsum ergo mouet' et nō mouet'
non seqtur quia obmissio hui⁹ ꝑticule
similiter tollit ꝯtradictionē Quartus
est ꝯtra hanc ꝑticulam in eodē tempo
re. sic; hic domus est clausa in nocte ⁊
non est clausa in die g̊ est clausa ⁊ non
est clausa. non seqtur qa diuisitas tem
poris impedit contradictionem ⁊ est
sciendum ꝙ hec fallacia cōuenit cū fal
lacia secundū quid ⁊ simpliciter in hoc
quia in vtraq; ꝓceditur ab eo quod di
citur cū determiatione ad id qd dicit'
similiter Sed hec est differentia qa in
fallacia secūdum quid ⁊ simpliciter de
terminatio diminuit de ratione eius
qd est simpliciter esse quod non de ne
cessitate accidit in hac fallacia. sed hee
determinationes addite diminuūt de
rōne cōtradictionis bene em̄ sequitur
hoc est duplum ad illud secundū latitu
dinē igitur est duplū ad illud Non tn̄
sequitur ꝙ sit cōtradictio si ad diuer=
sa referatur patet etiā ex dictis ꝙ hec
fallacia prouenit secūdum generalem
entium contradictionē que est oppo=
sitio. Nam est omnis cōtradictionis
principiū

Sequitur de fallacia petitionis
principij. principium hic dicit'
principale propositum Tūc igitur ali
quis petit principium quādo aliquis
petit sibi cōcedi principale ꝓpositum
qd debet probare qd quidem si sub eo
dem nomiē petat nulla fit fallacia. sed
petens videbit' deridendus sicut si ve
lit ꝓbare homo currit et petit eādem
sibi cōcedi Si vero petat id qd vult ꝓ
bare sub alio vocabulo poterit eē fal=
lacia. et tūc ꝓprie petit illd qd ē in prin
cipio id est illud qd in se continet p̄nci
pale ꝓpositum Fallacia ergo petitio=
nis principij ē deceptio proueniēs ex
eo ꝙ idē assumitur ad ꝓbationem sui
ip̄sius sub alio vocabulo. Causa g̊ ap=
parentie in hac fallacia ē diuisitas ap=
parens Similitudo cōclusionis ex p̄mis
sis. causa vero nō exn̄tie est ydemtitas
earūdem. sunt autem modi h⁹ fallacie
qnq; Pri⁹ mod⁹ est qn̄ diffinitū petit'
ad diffinitōis ꝓbationē vl' ecōuso vt
si dēat ꝓbari ꝙ hō currit ⁊ peta' ꝯcedi
ꝙ aiāl rōale mortale currat q̊ ꝯcesso ar
guat' sic aiāl rationale mortale currit
i' hō currit h̄ nulla ꝓbatio ē qr similiter
dubitatur de premissa et conclusione
Secund⁹ modus est qn̄ vniuisale peti
tur ad ꝓbationē ꝑticularis vt si debe

at ꝓbari ꝙ ōim ꝯtrariorū eadē est dis
ciplina ⁊ assumatur ista ōim opposi-
torꝝ eadē est disciplina ergo ōim ꝯtra
riorꝝ eadē ē disciplina hec p̄missa nō ē
magis nota q̄ꝫ ꝯclusio Tercius mod⁹
est qñ petūtur omnia ꝑticularia ad ꝓ
bationē vniuersal' vt si debeat ꝓbari
ꝙ omniū oppositorꝝ est eadē discipli-
na ⁊ assumatur ista ōim ꝯtrariorū est
eadē disciplina ōim ꝑuatiue opposito
rū eadē est disciplina ⁊ sic de alijs igit'
omniū oppositorꝝ est eadē disciplina
hec etiam conclusio in p̄missis petitur
Quart⁹ mod⁹ est qñ petitur diuisim
ꝙ debet probari ꝯiunctim vt si debeat
probari ꝙ medicina sit scientia sani et
egri ⁊ sumatur ita medicina ē scientia
sani ⁊ medicina ē sciētia egri ergo me
dicina ē sciētia sani ⁊ egri hic etia peti'
id qd̄ deberet ꝓbari Quint⁹ mod⁹ est
quando petitur vnū correlatiuorꝝ ad
probationē alteri⁹ vt si debeat ꝓbari
ꝙ socrates sit pat' platōis et sumatur
ita plato ē filius socrat' igitur socra-
tes est pater platonis hic etiam petit'
qd̄ deberet ꝓbari ab alijs verbis Et ē
sciendū ꝙ hec fallacia non peccat ꝯtra
vim illatiuā argumentādi qꝛ bñ sequi
tur ꝯclusio datis p̄missis cū seruet' de
bita habitudo inferent' ad illatū sꝫ pec
cat ꝯtra ꝓbationē argumenti Nā ꝓ-
batio debet eē magis manifesta qd̄ ħ
nō obꝑuatur. vñ ħ non accidit decep-
tio ex eo ꝙ ꝯclusio nō infert' ex p̄mis-
sis cū illationes p̄dicte sint scd̄z locos
dyaleticos sꝫ accidit deceptio ex eo ꝙ
petitur idē ꝯcedi ac si eēt diuersum vñ
si in p̄missis mōis argumentandi acci
piāt' p̄misse ex eo ꝙ sint mag' note ⁊ ñ
quasi petite. non erit argumētum so-
phisticū sꝫ dialeticū patet aūt ex p̄dic-
tis ꝙ hec fallacia ꝓuenit scd̄m idem ⁊
diuersum ꝓut non discernit' inter ea

Sequitur de fallacia ꝯsequentis
Consequens aūt vt hic sumit'
est qd̄ sequitur ad antecedēs in ꝓposi
tioē ꝯditionali vt cū dicitur si sor. est
hō ē animal sortem eē animal est con-
sequens sor. vero esse hominē est ante
cedens est ergo fallacia ꝯsequētis de-
ceptio ꝓueniēs ex eo ꝙ ꝯsequēt' esti-
mat' eē idē cū añcedente ōino. Ex hoc
em̄ ꝯtingit aliquē credē ꝙ si ꝯsequens
seqtur antecedens ita ⁊ ecōuerso ante
cedens sequatur ad ꝯsequens Vñ pa-
tet ꝙ hec fallacia consequent' in dua-
bus cōsistit consequentijs quarꝝ vna
est vera ⁊ altera falsa sicut si dicatur si
aliquis currit mouetur sed sortes mo
uetur igitur sor. currit hec em̄ ꝯsequē-
tia si sortes currit mouet' que primo
ponitur est vera sed ista ad quā proce
ditur est falsa si mouetur igitur currit
Vbi vero tantū ponitur vna ꝯsequen
tia non est fallacia ꝯsequentis Vnde si
dicatur sor. est animal igitur sor. ē ho-
mo non est fallacia consequēt' ex mo
do argumentādi sed magis fallacia ac
cidentis Nam sicut fallacia consequē
tis ꝓuenit ex eo ꝙ ꝯsequens existima
tur omnino eē idem antecedenti cum
non sit. Ita fallacia accidētis ꝓuenit
ex eo ꝙ p̄dicatū existimatur ōino idē
eē subiecto vnde hec fallacia denomi-
natur a consequēdo. illa autē ab acci-
dendo qd̄ est inherere Et inde ē ꝙ quā
do ꝓceditur argumētando solum ab
aliqua cathegorica per quā significat'
aliqd inesse ē fallacia accidentis quan
do ab aliqua ꝯditionali est fallacia cō
sequentis Et ideo philosoph⁹ dicit ꝙ
fallacia accidentis est in vno et falla-
cia consequentis in pluribus scilicꝫ cō
sequentijs Et ex hoc etiam patet ꝙ in
consequentijs consequens est aliquo
modo pars accidētis Nam omne qd̄
sequitur aliquo modo accidit sed non
omne quod accidit sequitur Non em̄
sequitur si est homo est album est licꝫ
homo sit albus. Et ideo vbicumqꝫ est
fallacia consequentis aliter ordinatis
terminis potest fieri fallacia acciden-
tis sed non cōuertitur Causa apparē
tie in hac fallacia est cōuenientia con-
sequentis cum antecedente Causa ve
ro non existentie est diuersitas eorū-
dem. Sunt autem modi huius falla-
cie duo. Primus modus procedit ex
cōsecutione magis ꝯmunis ad min⁹
cōe siue magis cōmune sit genus siue
accidēs vt patꝫ in hijs paralogismis
Si aliquid est asin⁹ est animal sed tu

es animal igitur tu es asin⁹ Non seq̄tur non em̄ consequētia prius posita conuertitur Similr̄ hic si aliq̄d est mel est rubeum. sed fel est rubeū igitur fel est mel Simlr̄ hic. si aliquis ē fur errat de nocte sed tu erras de nocte igit² tu es fur In hijs em̄ omnib⁹ putatur cōsequentia conuerti que nō cōuertitur vnde est fallacia ꝯsequentis Si aūt sumātur ꝓpositiones cathegorice in eisdem terminis est fallacia accident⁊ sicut asinus est animal tu es aiāl igitur tu es asinus ⁊ hic. mel est rubeū et fel est rubeum igitur mel est fel Secūd⁹ modus est quando ꝓceditur a consequentia oppositi ad similē consequentiam in alio opposito vt si dicatur Si aliquid est gn̄atum habet principium sed anima non ē gn̄ata igitur aiā non habet principium sed semꝑ fuit nō sequitur est em̄ in oppositis duplex cōsequentia vna in ipo altera in ꝯtrario In ipo quidē est consequentia quando sicut ad antecedens sequitur consequens ita ad oppositum añcedent⁊ sequitur oppositum cōsequentis vt si ē iustū est bonū igitur si est iustū ē malum Consequētia in econtrario ē quādo sicut ad añcedens sequitur ꝯseq̄ꝫs ita ad oppositum ꝯsequētis sequitur oppositum añcedentis vt si est homo est animal igitur si nō est animal nō ē homo In oppositis em̄ scd̄z affirmationē ⁊ negationē non est consequentia in ipo sed in ꝯtrario ⁊ ido quando proceditur in huiusmōi oppositis ac si esset ꝯsequentia in ipo est fallacia cōsequentis sicut in exēplo patz In hijs autem terminis est fallacia accident⁊ cathegoricis ꝓpositionib⁹ sumpt⁊ vt si dicatur sic Omne generatū hz principium sed aiā non est gn̄ata igitur nō habet principium Et est sciendū ꝙ sic⁊ primus mod⁹ peccat ꝯtra cōsequētiā procedendo a positione cōseq̄ꝫtis ad positionē añcedent⁊ ita secundus peccat ꝓcedendo a destructione antecedentis ad destructionē consequēt⁊ est aūt contrario modo ꝓcedendum scilicet a destructione ꝯsequentis ad positionē añcedentis patet em̄ ꝙ hec fallacia ꝓuēit ꝑm rōez ꝑoris ⁊ posterioris Et nota ꝙ quoddā ꝯñs est in plus suo añcedente ⁊ quoddā in min⁹ Consequens in plus ē in termis vniūsalib⁹ sicut cū dico homo est ergo animal est ꝯñs in min⁹ est sicut totū in quantitate ⁊ eius ꝑs vt cū dicit² ōim oppositoꝝ eadem ē disciplina ergo omniū contrariorum

Sequitur de fallacia ꝑm nō causam vt causam Causa autē hic dicitur qd̄ est causa inferendi scd̄m ꝙ premisse dicūtur causa ꝯclusionis esse Est ergo fallacia scd̄m non cām vt causam quando inter p̄missas ex quibus sequitur ꝯclusio ponitur ꝓpositio aliqua que nichil ad conclusionē oꝑatur et sic non est causa Tamē ad hoc ꝙ fiat fallacia oꝑtet ꝙ videatur esse causa ꝙ q̄dem fit per hoc ꝙ cōuenit cū alijs ꝓpositionibus q̄ sunt cāe ꝯclusionis ī terminis. ex hoc aūt ꝙ ꝓpositio que ñ est causa sumitur vt causa non prouenit aliqua deceptio nisi qñ ex conclusione reditur ad p̄missas et intermittit² aliq̄ p̄missaꝝ qd̄ quidē fit in silogismis ad īpossibile in q̄b⁹ per h̄ ꝙ ꝯclusio est īpossibil' oñditur aliquā p̄missaꝝ īpossibilē fuisse ⁊ iō hec fallacia non habet fieri nisi ī huiusmōi silogismis In silogismis em̄ oñsiuis in q̄b⁹ aliud directe oñdit² ad nullū incōueniēs duci p̄t rñdens si sumat² in p̄missis aliq̄ ꝓpositio q̄ non ē causa ꝯclusionis acsi e ēt cā Est g̊ causa apparentie in hac fallacia cōueniētia ꝓpositōis q̄ non ē causa cū ill' q̄ sunt cause Causa v̄o nō exñtie est defcūs hītudinis debite int' ꝓpōem inferentē ⁊ ꝓpōem illatā Forma² āt ꝑm hāc fallaciā hoc mō ꝑalogism⁹ putas ne aiā ⁊ vita st' idē q̊ dato ꝓceditur sic Aiā ⁊ vita sunt idē et mors ⁊ vita sunt cōtraria ⁊ gn̄atio ⁊ corruptio st' ꝯtraria sz mors ē corruptio g̊ vita ē genēatio igit² viuē ē gn̄ari qd̄ ē īpossibile. nā q̄ viuit nō gn̄atur sz iā gn̄at⁹ ē g̊ nec et p̄mū fuit īpossibile scz ꝙ aiā ⁊ vita sint idē nō seq̄t². q̄a ista ꝓpositio aiā ⁊ vita sunt idem que accipiebatur in premissis non fuit causa conclusionis impossibilis ꝙ ex hoc patet quia ea remota

adhuc seqtur conclusio. vnde per hꝰ q
conclusio est impossibilis non potest
ostendi q predicta ꝓpositio sit impos
sibilis sz q magis ista sit impossibil' ex
qua sequitur que est ista. mors ⁊ vita
sunt contraria ex hui⁹ em falsitate se=
quitur falsitas in conclusione Mors
em ⁊ vita non sunt ꝓtraria sed oppo=
nūtur vt priuatio ⁊ habit⁹. patz ergo
q hec fallacia peccat cōtra rationem
cause ⁊ causati

Sequitur de fallacia ꝑm plures
interrogatiōes vt vnā Est aūt
idem ꝑm substantiam. enūciatio. ꝓpo
sitio. interrogatio ⁊ conclusio Sed di
citur enūciatio scōm q significat sim=
pliciter aliquid esse vl' nō esse Interro
gatio scōm q sub dubitatione ꝓponi=
tur. ꝓpositio scōm q sumitur ad alte=
rius ꝓbationē Conclusio vo secundū
q ex alijs probatur. et ideo sic enūcia
tio est vna vl' plures ita interrogatio
ꝓpositio ⁊ cōclusio Est aūt enūciatio
vna in qua dicitur vnū de vno vt hō ē
animal vel est alb⁹ Enunciatio vo plu
res ꝗdo dicūtur plura de vno vt sor. ē
albus et musicus vel vnū de pluribus
vt socrates ⁊ plato sunt albi vel plura
de pluribus vt sortes ⁊ plato sunt al=
bi et musici Sciendū est aūt q quādo
plura predicātur de vno ex quibus fit
vnum per se est enūciatio vna cū dici
tur homo est aiāl rōnale mortale Nā
ex ꝑtibus diffinitiōis fit vnum per se
quod est de natura spēi. Si aūt plura
predicantur ex quib⁹ fit vnū per acci
dēs tunc est enunciatio pluēs vt cum
dicitur sortes est homo albus ex hōie
em ⁊ albo fit vnū per accidens proue
nit ergo hec fallacia ex hoc q ad inter=
rogationem que est pluēs datur vna
responsio eo q sub vno modo iterro
gandi ꝓponitur vt si dicatur putas ne
sortes ⁊ plato currūt ex eo em q siml'
interrogatur de duob⁹ videt' esse vna
interrogatio cū sint plures. Cause ap
parentie in hac fallacia est vnitas ex ꝑ
te modi interrogandi Causa vero nō
existentie est pluralitas interrogatio
nis Modi autē hui⁹ fallacie sunt duo
Primus mod⁹ est quādo interroga=
tio est pluēs eo q vnū de pluribus in
singulari predicatur ⁊ ecōuerso Sicut
hic putas ne homo ⁊ asinus sunt aiāl
rationale mortale si dicam sic ꝓcedā=
tur sic homo et asinus sunt animal ra
tionale mortale igitur asin⁹ ē animal
rationale mortale ⁊c Si dicat' quod
nō procedatur sic homo ⁊ asinus non
sunt animal rationale mortale igitur
homo non est animal rationale decep
tio em hec prouenit q ad interrogati
onem predictā cū fit plures non ē dan
da vna respōsio vt dicā simpliciter sic
vel non sed due vt dicatur sic homo ē
animal rationale et asinus ē animal ir
rationale vel non est animal rationa=
le Similiter hic putas ne tu es homo
et asinus Si dicatur non igitur tu nō
es homo si dicatur sic concludatur er
go tu es asin⁹ Similiter hic putas ne
ethiop⁹ est homo albus. si dicatur q
sic concludatur ergo est alb⁹ si dicatur
non concludatur ergo non est homo
Secundus modus est quando inter=
rogatio est plures ex eo q plura subi
ciuntur vel predicantur in plurali nu=
mēo sic hꝰ putas ne mel et fel sit dulcia
si dicatur non concludatur igitur mel
nō est dulce si sic dicatur concludatur
igitur fel est dulce In omnibus enim
hijs non est vna responsio sed plures
vt sic mel ē dulce ⁊ fel non ē dulce patz
ergo q hec fallacia prouenit secūdum
vnum et multa Et hec de fallacijs dic=
ta sufficiant